

Nijmegen, 18 juli 2025,

Betreft: Achteruitgang florale biodiversiteit in en om het water

Geacht college van dijkgraaf en heemraden,

Onlangs verscheen de Florabalans 2025 met als thema Het agrarisch landschap.¹
Hierin staat:

‘Oevervegetaties en moerasvegetaties laten een sterke afname in soortenaantallen zien. Uit data van het Landelijk Meetnet Flora (LMF) blijkt dat het aantal kenmerkende soorten per proefvlak in de afgelopen 30 jaar met 13% is afgenomen (CLO, 1532). Ondanks alle inspanningen die de laatste decennia zijn geleverd gaat het nog altijd niet goed met de waterkwaliteit.’

Florabalans 2025: Thema Agrarisch Landschap, p. 6

Waterschappen kunnen door het aanleggen van natuurvriendelijke oevers² en ecologisch beheer veel betekenen voor het herstel van de natuur. Ook WSRL spant zich in om de biodiversiteit en daarmee samenhangend de waterkwaliteit te verbeteren. Toch blijkt dit onvoldoende resultaat te hebben, aldus de auteurs van dit rapport. De flora van het agrarisch landschap is teruggedrongen naar de groenblauwe dooradering.³ Deze smalle stroken natuur worden sterk beïnvloed door de directe omgeving. Het inwaaien van mest, stikstofdepositie en uitspoeling van mest via drainagewater worden genoemd als bedreiging voor de flora.⁴

In het *Statusrapport Nederlandse biodiversiteit 2025*⁵ van Naturalis wordt naast het gebruik van mest ook gewezen op de ‘onaanvaardbaar hoge concentraties gewasbeschermingsmiddelen’ (p.22) en industriële lozingen voor de biodiversiteit, zowel voor planten als voor dieren in en om het water.

¹ *Florabalans 2025: Thema Agrarisch Landschap*, FLORON 4 juli 2025
<https://www.floron.nl/Portals/1/Floron-Balans-2025-spread.pdf>

² ‘Het aanleggen van natuurvriendelijke oevers, waarbij gradiëntrijke geleidelijke overgangen van de oever naar het water worden gecreeërd, kan vegetaties van mossen en planten stimuleren. Zo kunnen pas aangelegde natuurvriendelijke oevers een groeiplaats zijn van typische mossen die als winterannuel leven. Deze mossoorten kwamen vroeger voor op in de winter braakliggende akkers, maar door intensivering zijn veel akkers nu mosloos.’ *Florabalans 2025: Thema Agrarisch Landschap*, p. 6

³ ‘De biodiversiteit in het agrarisch landschap zit echter nog grotendeels ‘opgesloten’ in de lijnvormige landschapselementen. Deze zijn meestal maar smal, waardoor ze sterk beïnvloed worden door de directe omgeving. Het zal dan ook nog een flinke opgave zijn om de gewenste basiskwaliteit aan natuur te realiseren in het agrarisch gebied. Een transitie naar een meer natuurinclusieve landbouw zou daarbij kunnen helpen.’ *Florabalans 2025: Thema Agrarisch Landschap*, p. 7

⁴ ‘De kwaliteit van de groenblauwe dooradering staat nog steeds onder druk door het landgebruik van de aangrenzende percelen: inwaaien van mest, stikstofdepositie en uitspoeling van mest via drainagewater naar het oppervlaktewater vormen misschien wel de grootste bedreiging als we kijken naar de veranderingen die we in de flora zien.’

⁵ [Statusrapport Nederlandse Biodiversiteit 2025](#)

Conform artikel 4.5 lid 1 van het reglement van orde voor het algemeen bestuur 2024, leg ik u de volgende vragen voor:

1. Is het college het eens dat waterschappen een sleutelrol spelen in het herstel van de biodiversiteit en daarmee samenhangend de waterkwaliteit?
2. Voelt het college de urgentie om de biodiversiteit en de waterkwaliteit te verbeteren?
3. Onderschrijft het college de conclusie van FLORON dat de kwaliteit van de groenblauwe dooradering nog steeds onder druk staat door het landgebruik van de aangrenzende percelen? Met name het inwaaien van mest, stikstofdepositie en uitspoeling van mest via drainagewater naar het oppervlaktewater worden genoemd als grote bedreigingen.
4. Is het college het eens dat niet alleen de waterschappen, maar ook de agrarische sector een verantwoordelijkheid heeft voor het herstel van de biodiversiteit en daarmee samenhangend de waterkwaliteit?
5. Bufferstroken zijn bedoeld om vervuiling van oppervlaktewater door mest en landbouwgif te verminderen. Werkt dit afdoende in het beheergebied van Waterschap Rivierenland?
 - a. Zo ja, uit welk onderzoek of welke metingen blijkt dat?
 - b. Zo nee, hoe komt het dat deze maatregel onvoldoende werkt? Heeft dit een technische reden of een praktische reden? Is er voldoende handhaving?
6. Met welke andere maatregelen kan voorkomen worden dat mest en landbouwgif in het oppervlaktewater terechtkomen?
7. De auteurs van *Florabalans 2025* zien een weg uit de biodiversiteitscrisis: een transitie naar een meer natuurinclusieve landbouw. Ziet het college hier ook een oplossing in?
8. Is het college het eens dat een substantiële vermindering van het aantal dieren in de vee-industrie voor de noodzakelijke vermindering van stikstofdepositie en van mest in het oppervlaktewater zal zorgen en daarmee voor herstel van biodiversiteit en de verbetering van de waterkwaliteit?
 - a. Zo ja, is het college bereid haar invloed aan te wenden en het bevoegd gezag (de Rijksoverheid, de provincie) en de agrariërs in het beheergebied ervan te overtuigen dat deze maatregel noodzakelijk is?
 - b. Zo nee, met welke maatregel kan hetzelfde effect worden bereikt?

Ik zie de antwoorden op deze vragen graag tegemoet.

Met (dier)vriendelijke groet,

A stylized, handwritten signature in black ink, consisting of several vertical strokes and a large, sweeping horizontal stroke at the bottom.

Hanneke van Broekhoven
Namens Paul van Gent & Lysanne Jackson
Partij voor de Dieren